

ศักยภาพชุมชนวังตะกู่ในการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 จังหวัดนครปฐม Wangtaku Community Potential in Implementing of Five Precepts Village Project at Nakhon Pathom Province

แพรวภัทร ยอดแก้ว

กลุ่มวิชาอาเซียนศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

praepattra@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ศักยภาพชุมชนในการดำเนินการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนวังตะกู่ และ 2) กิจกรรมหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนวังตะกู่

ผลจากการศึกษา พบว่า

1. จังหวัดนครปฐม ได้คัดเลือกให้ตำบลวังตะกู่เป็นหนึ่งใน 7 พื้นที่นำร่องของจังหวัดในการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 และมีวัดวังตะกู่ เป็นศูนย์กลางของการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนวังตะกู่ และเป็นวัดนำร่องโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ในระดับอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม การดำเนินงานประสบความสำเร็จและต่อเนื่อง จากความร่วมมือของประชาชนทุกฝ่าย โดยยึดหลัก “บวร” ประสานความร่วมมือทั้งบ้าน วัด และโรงเรียน ซึ่งมีคณะกรรมการดำเนินงานทั้งฝ่ายสงฆ์และฝ่ายฆราวาส

2. กิจกรรมของหมู่บ้านรักษาศีล 5 ตำบลวังตะกู่ มุ่งเน้นดำเนินงานตามแนวทางของโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มีจุดเน้น 3 ด้าน คือ 1) กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาชีวิตตามหลักศีล 5 2) กิจกรรมตามวิถีชีวิตชาวพุทธ และ 3) กิจกรรมส่งเสริมงานของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

คำสำคัญ: ศักยภาพ ชุมชนวังตะกู่ หมู่บ้านรักษาศีล 5 จังหวัดนครปฐม

Abstract

This article aims to study the following: 1) Wangtaku community potential in implementing of Five Precepts Village Project at Nakhon Pathom Province of Wangtaku community. 2) Community activities of Five Precepts Village at Wangtaku community Tambon Wangtaku Nakhon Pathom Province.

The results were found.

1. Nakhon Pathom province was selected Wangtaku community and Wat Wangtaku as one of the 7 pilot areas of the province in the implementation of the Five Precepts Village Project. Wat is the center of activities. Five Precepts Village Project at Wangtaku community Successful and continuous operation by co-operation with both houses, temples and schools, there is a committee of monks and people.

2. The activities of Five Precepts Village Project at Wangtaku community, focus on the implementation of the project of reconciliation through the principles of Buddhism. Buddhism is focused on three aspects. 1) Activities to promote the development of life according to the precept 5. 2) Activities based on the Buddhist way of life. 3) Activities promoting the work of the public training unit.

Keywords: prototype community, Wangtaku community, Five Presepts village, Nakhon Pathom province

1. บทนำ

จากสถานการณ์บ้านเมืองที่ผ่านมา ชาวไทยมีปัญหาความขัดแย้งกัน เนื่องจากขาดสติ ขาดจิตสำนึก ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม อันดีงาม จึงส่งผลให้สังคมเกิดความขัดแย้งขึ้น ดังนั้น เจ้าพระคุณสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช จึงได้มีดำริในการจัดทำโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 เพื่อส่งเสริมสนับสนุนและสร้างความตระหนักให้พุทธศาสนิกชนชาวไทย นำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาไปปฏิบัติวิถีชีวิตประจำวันของคนทุกคน เพื่อให้เด็ก เยาวชน และประชาชน รักษาศีล 5 โดยเริ่มจากครอบครัว หมู่บ้าน จนถึงครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ กับทั้งเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการจัดตั้ง “หมู่บ้านรักษาศีล 5” ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งนี้ เพื่อความสงบสุข ร่มเย็นเป็นสุขของตนเอง ครอบครัวและประเทศชาติ นับตั้งแต่เดือนมิถุนายน พุทธศักราช 2557 ซึ่งเป็นช่วงระยะแรกของการดำเนินงานโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล 5” และถือเป็นนโยบายสำคัญของมหาเถรสมาคมในการส่งเสริมความสันติสุขชาติ ซึ่งรัฐบาลได้ให้การสนับสนุนและถือเป็นนโยบายสำคัญ อีกทั้งสอดคล้องกับนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. ที่มุ่งเน้นนำมิติศาสนาและวัฒนธรรม สร้างความสุขและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นให้กับคนไทย โดยคณะสงฆ์ และรัฐบาล ได้ร่วมกันจัดกิจกรรมเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ ให้เกิดความสงบสันติสุข มีความสามัคคี โดยได้น้อมนำหลักศีล 5 มาประพฤติปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวัน ให้ครอบคลุม ทุกตำบล ทุกหมู่บ้าน ด้วยวิถีพุทธ วิถีแห่งธรรม ที่ต่างฝ่ายต่างน้อมนำคำสอนมาปฏิบัติ ชัดเจน โปร่งใสและน้อมถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ซึ่งเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ

จังหวัดนครปฐม เป็นจังหวัดที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานเกี่ยวกับการเข้ามาและเจริญงอกงามของพุทธศาสนาในประเทศไทย จังหวัดนครปฐม จึงได้มีการดำเนินนโยบายด้านการพัฒนาสังคมโดยใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนามาตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ.2557 ภายใต้ชื่อโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล 5” ถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ (2) สร้างความปรองดองสมานฉันท์ ลดปัญหาความขัดแย้ง สร้างความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน (3) ให้ประชาชนได้นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข และ (4) ปลูกฝังจิตสำนึกและสร้างความตระหนักรักเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ประเทศชาติ เกิดความสงบสุข ร่มเย็น ทุกภาคส่วนในจังหวัดนครปฐมร่วมกันจัดการประชุม รับมอบนโยบาย แต่งตั้งคณะทำงานในการดำเนินงานโครงการประสานงานภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อร่วมสนับสนุนการดำเนินงานและการวางแผนในการดำเนินงานทุกขั้นตอนให้มีประสิทธิภาพมาอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดให้มีหมู่บ้านต้นแบบ นำร่องการดำเนินงานหมู่บ้านรักษาศีล 5 ในระยะเร่งด่วน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึง เดือนสิงหาคม พ.ศ.2557 จำนวนอำเภอละ 1 หมู่บ้าน ทั้ง 7 อำเภอในจังหวัดนครปฐม ระยะปานกลาง ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ.2557 ถึง เดือนกันยายน พ.ศ.2558 และระยะยาวตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ.2558 ถึง เดือนกันยายน พ.ศ.2560 ซึ่งในปัจจุบันโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 จังหวัดนครปฐม ได้มีการดำเนินงานตามโครงการมา 4 ปีแล้ว (แพรวภัทร, 2560)

คณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม ได้ร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และหน่วยงานราชการต่าง ๆ จัดโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา 5 หมู่บ้านรักษาศีล “ ” ซึ่งถือเป็นภารกิจที่ดำเนินการตามระเบียบ มหาเถรสมาคมและสอดคล้องกับนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (.คสช) ที่สำคัญมหาเถรสมาคมได้มีมติการประชุม ครั้งที่ 12 / 2561 เห็นชอบการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมและติดตามการดำเนินงานโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหมู่บ้านรักษาศีล 5 ประจำปี 2561 ของคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ “หมู่บ้านรักษาศีล 5” นำโดยพระพรหมเสนาบดีเจ้าคณะภาค 7 ประธานกรรมการขับเคลื่อนโครงการสร้างความปรองดอง

สมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล 5” พระพรหมกวี เจ้าคณะภาค 13 พร้อมคณะกรรมการฯ จำนวน 10 รูป มีกำหนดลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมและติดตามการดำเนินโครงการฯ ในวันอังคารที่ 4 กันยายน 2561 ที่ตำบลวังตะกั่ว อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม นอกจากนั้นได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเตรียมความพร้อมรองรับการตรวจเยี่ยมและติดตามการดำเนินโครงการสร้างความปลอดภัยสมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา หมู่บ้านรักษาศีล 5 จังหวัดนครปฐม เพื่อให้มีหน้าที่ช่วยเหลือสนับสนุน ร่วมกับคณะสงฆ์จังหวัดนครปฐม ในการเตรียมความพร้อมให้เหมาะสมสอดคล้อง รองรับการตรวจเยี่ยมและติดตามการดำเนินงาน

จากการทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับหมู่บ้านรักษาศีล 5 ในประเทศไทยพบว่า มีงานวิจัยของผู้วิจัยหลายท่านที่น่าสนใจ เช่น แพทย์พร ยอดแก้ว (2560) (2559) (2558) ญาณภัทร ยอดแก้ว (2559) พระมหาภุชญา กิตติโสภโณ (2558) งานวิจัยเหล่านี้ ได้ศึกษาโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องการประเมินโครงการ การจัดการความรู้ เป็นต้น

ดังนั้น ผู้ศึกษาในฐานะเป็นคณะกรรมการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 จังหวัดนครปฐม ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม ตั้งแต่ปี พ.ศ.2557 จึงสนใจศึกษาเรื่อง ศักยภาพชุมชนวังตะกั่วในการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 จังหวัดนครปฐม เพื่อศึกษาศักยภาพในการดำเนินงานจากชุมชนวังตะกั่วอันเป็นชุมชนต้นแบบและศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของจังหวัดนครปฐม ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น เพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชน ทำให้เกิดความสามัคคี โปร่งใส สมานฉันท์ เกิดเป็นสังคมที่มีศีลธรรม มีคุณธรรม ชุมชนก็จะเกิดสันติสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดีและเกิดการพัฒนายั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาศักยภาพชุมชนในการดำเนินการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนวังตะกั่ว ตำบลวังตะกั่ว อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษากิจกรรมหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนวังตะกั่ว ตำบลวังตะกั่ว อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

3. วิธีการศึกษา

การศึกษานี้ใช้ การศึกษาในพื้นที่ (Research Area Surveying) ใช้วิธีการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม (Participant Observation) เกี่ยวกับสภาพพื้นที่ กระบวนการ ความสัมพันธ์ วิถีชีวิต หรือพฤติกรรมของชาวบ้าน การเก็บข้อมูลจากเรื่องเล่า (Story Telling) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ (Key Informant) ด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ ชุมชนวังตะกั่ว ตำบลวังตะกั่ว อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม หลังจากนั้น จึงนำข้อมูลที่ได้ไปสรุปผลในการศึกษาค้นคว้า

4. สรุปผลการศึกษา

1. ศักยภาพชุมชนวังตะกั่วในการดำเนินการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5

จังหวัดนครปฐม ได้คัดเลือกให้ตำบลวังตะกั่วเป็นหนึ่งใน 7 พื้นที่นำร่องของจังหวัดในการดำเนินงานโครงการ โดยมีหมู่บ้านคลองน้ำเค็ม หมู่ที่ 7 เป็นหมู่บ้านนำร่อง และมีวัดวังตะกั่ว อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม เป็นศูนย์กลางของการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง จนปัจจุบัน เนื่องจากชุมชนวังตะกั่ว ตำบลวังตะกั่ว อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม เป็นหนึ่งในชุมชนที่ดำเนินชีวิตตามวิถีพุทธ และประพฤติปฏิบัติตามหลักศีล 5 สืบต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีการเข้าวัดทำบุญตักบาตรเป็นประจำทุกวัน โดยทุกวันพระ ชาวบ้านจะพร้อมใจกันแต่งกายด้วยชุดขาว พาดบรอกันไว้ รวมทั้งเด็กและเยาวชน ร่วม

กิจกรรมทำบุญตักบาตร สมาทานศีล 5 แสดงตนเป็นพุทธมามกะ เจริญพระพุทธมนต์ เจริญจิตภาวนา แม่เมตตา ฟังพระธรรมเทศนา สรรเสริญพระบารมี และร่วมกิจกรรมที่เสริมสร้างความรัก ความสามัคคีปรองดองของคนในชุมชน ส่งผลให้วัดวังตะกู เป็น 1 ใน 7 วัดที่ได้รับการคัดเลือกจากจังหวัดนครปฐมให้เป็นวัดนาร่องโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ชาวประชาเป็นสุข ในระดับอำเภอ

ในปี พ.ศ. 2561 คณะสงฆ์จังหวัดนครปฐม ได้ประชุมและพิจารณาให้วัดวังตะกู ตำบลวังตะกู อ.เมือง จ.นครปฐม เป็นสถานที่รองรับการโครงการตรวจเยี่ยมและติดตามการดำเนินงานโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหมู่บ้านรักษาศีล 5 ประจำปี 2561 ของคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ “หมู่บ้านรักษาศีล 5” เนื่องจากวัดวังตะกูมีผลการดำเนินงานเป็นที่ประจักษ์ คุณสมบัติครบถ้วนตามโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 นอกจากนี้ วัดวังตะกู ยังได้รับการคัดเลือกเป็นหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลดีเด่น จ.นครปฐม ประจำปี 2561 อีกด้วย

คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ “หมู่บ้านรักษาศีล 5” นำโดยพระพรหมเสนาบดี (พิมพ์ ญาณวีโร) เจ้าอาวาสวัดปทุมคงคา เจ้าคณะภาค 7 ในฐานะประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ตรวจเยี่ยมประเมินผลการดำเนินโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 จังหวัดนครปฐม พระพรหมกวี (ประกอบ ธมมเสฏฐโธ) เจ้าอาวาสวัดกัลยาณมิตร เจ้าคณะภาค 13 ในฐานะประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 เขตปกครองคณะสงฆ์หนกลาง พร้อมคณะกรรมการฯ จำนวน 10 รูป ได้ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมและติดตามการดำเนินโครงการฯ ในวันอังคารที่ 4 กันยายน 2561 ที่ตำบลวังตะกู อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ซึ่งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ได้ประเมินพื้นที่นครปฐมพบว่า ชุมชนวังตะกู อำเภอเมือง ใช้ศีล 5 ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสถิติปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด การท้อก่อนวัยอันควรในชุมชนลดลง การแก้ปัญหาอาชญากรรมและแก้ปัญหาสังคมได้ผล ถือว่า การส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ชุมชนวังตะกู ประสบความสำเร็จ จึงสนับสนุนให้คณะสงฆ์ทั้งประเทศร่วมมือกับจังหวัด ใช้ศีล 5 แก้ปัญหา ยาเสพติด เนื่องจากจะช่วยแก้ปัญหาให้สังคมได้อีกทางหนึ่ง

เหตุผลสำคัญที่โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ชุมชนวังตะกู มีการดำเนินงานได้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และดำเนินงานมาได้อย่างต่อเนื่อง เพราะความร่วมมือของประชาชนทุกฝ่าย โดยยึดหลัก “บวร” ประสานความร่วมมือทั้งบ้าน วัด และโรงเรียน โดยมีคณะกรรมการดำเนินงานทั้งฝ่ายสงฆ์และฝ่ายฆราวาส นำโดย พระเดชพระคุณพระธรรมเสนานี (ชุนด์ กิตติวณโณ) ที่ปรึกษาเจ้าคณะจังหวัดนครปฐม เจ้าอาวาสวัดวังตะกู และประธานฝ่ายสงฆ์ในคณะกรรมการดำเนินงานหมู่บ้านรักษาศีล 5 ตำบลวังตะกู พระครูปลัดสาธุวัฒน์ เจ้าคณะตำบลทัพหลวง และผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดวังตะกู รองประธานฝ่ายสงฆ์ พระมหา ดร.ดิเรก ฐิตวุฑฺฒิ เลขาธิการเจ้าคณะตำบลทัพหลวง วัดวังตะกู ผู้ประสานงานฝ่ายสงฆ์ นายจรูญ ดาราสม กำนันตำบลวังตะกู ประธานฝ่ายฆราวาส ว่าที่ร้อยตรีสัมฤทธิ์ โคลเลิศ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดวังตะกู รองประธานฝ่ายฆราวาส และ นางณภัทร เล็กแดงอยู่ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดวังตะกู ผู้ประสานงานฝ่ายฆราวาส และการสนับสนุนของคณะกรรมการ พร้อมทั้งประชาชนในตำบลวังตะกูและภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งส่วนราชการและเอกชน ซึ่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชน รวมทั้งประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ อาทิ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด กรมการสัตว์ทหารบก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา ตลอดจนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนในตำบลวังตะกูทั้ง 8 หมู่บ้าน ในการเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มทุกวัย ได้มีส่วนร่วมในการรักษาศีล 5 พร้อมเป็นแบบอย่าง ในการประพฤติปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม ซึ่งชาวบ้านวังตะกูมีการตื่นตัวต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เพิ่มมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ทีมข่าวสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดนครปฐม (2557) ได้เขียนรายงานพิเศษเกี่ยวกับการดำเนินงานในโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 สรุปไว้ว่า ชาวบ้านวังตะกู ตำบลวังตะกู อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม เป็นหนึ่งในชุมชนที่ดำเนินชีวิตตามวิถีพุทธ และประพฤติปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 สืบต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีการเข้าวัดทำบุญตักบาตรเป็นประจำทุกวัน โดยทุกวันพระ ชาวบ้านจะพร้อมใจกันแต่งกายด้วยชุดขาว พาครอบครัว รวมทั้งเด็กและเยาวชน ร่วม

กิจกรรมทำบุญตักบาตร สมาทานศีล 5 แสดงตนเป็นพุทธมามกะ เจริญพระพุทธมนต์ เจริญจิตภาวนา แผ่เมตตา ฟังพระธรรมเทศนา สรรเสริญพระบารมี และร่วมกิจกรรมที่เสริมสร้างความรัก ความสามัคคีปรองดองของคนในชุมชน ส่งผลให้วัดวังตะกู่ เป็น 1 ใน 7 วัดที่ได้รับการคัดเลือกจากจังหวัดนครปฐม ให้เป็นวัดนำร่องโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ชาวประชาเป็นสุข ในระดับอำเภอ

พระครูธรรมธรพรหมลิขิต ยโสโร ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดวังตะกู่ กล่าวไว้ว่า กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ในฐานะหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 อีกทั้งผสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ในการเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มทุกวัย ได้มีส่วนร่วมในการรักษาศีล 5 พร้อมเป็นแบบอย่าง ในการประพฤติปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม ซึ่งชาวบ้านวังตะกู่มีการตื่นตัวต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เพิ่มมากยิ่งขึ้น

นายจรูญ ดาราสม กำนันตำบลวังตะกู่ กล่าวไว้ว่า สำหรับโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ชาวประชาเป็นสุข เป็นการน้อมนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประพฤติปฏิบัติ พร้อมทั้งดำรงชีวิตตามวิถีวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย ซึ่งภายในวัดวังตะกู่ มีกิจกรรมการปฏิบัติธรรมบริเวณลานโพธิ์ การเรียนธรรมะของนักเรียนศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ซึ่งได้ดำเนินการมากกว่า 20 ปี อีกทั้งยังมีกิจกรรมเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ จากชมรมผู้สูงอายุตำบลวังตะกู่ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นการสร้างสังคมให้เกิดความรัก ความสามัคคีปรองดอง เอื้ออาทรต่อกันและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

นางละออง ธนพิทักษ์ ชาวบ้านตำบลวังตะกู่ กล่าวไว้ว่า โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ชาวประชาเป็นสุข เป็นโครงการในดำริของสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช เพื่อให้เด็ก เยาวชน และประชาชนรักษาศีล 5 โดยเริ่มจากครอบครัว หมู่บ้าน จนถึงครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ อีกทั้งสอดคล้องกับนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. ที่มุ่งเน้นนำมิติศาสนาและวัฒนธรรม สร้างความสุขและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นให้กับคนไทย และน้อมถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ซึ่งเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า ศักยภาพชุมชนวังตะกู่ในการดำเนินการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 หมายถึง ชีตความสามารถ หรือความพร้อมที่จะกระทำให้เป็นผลสำเร็จของชุมชนวังตะกู่ในด้านการจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 โดยมีจุดเน้น 3 ด้าน คือ 1. ด้านส่งเสริมการพัฒนาชีวิตตามหลักศีล 5 2. ด้านวิถีชีวิตชาวพุทธ 3. ด้านส่งเสริมงานของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ซึ่งมีรายละเอียดกิจกรรม ดังต่อไปนี้

2. การศึกษากิจกรรมของหมู่บ้านรักษาศีล 5 ตำบลวังตะกู่

โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ชาวประชาเป็นสุข เป็นการน้อมนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประพฤติปฏิบัติ พร้อมทั้งดำรงชีวิตตามวิถีวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย ดังนั้นวัดวังตะกู่ จึงได้จัดให้มีกิจกรรมการทำบุญตักบาตร สมาทานศีล 5 แสดงตนเป็นพุทธมามกะ เจริญพระพุทธมนต์ เจริญจิตภาวนา แผ่เมตตา การแสดงพระธรรมเทศนา และการปฏิบัติธรรมบริเวณลานโพธิ์ในวัด การเรียนธรรมะของนักเรียนศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดวังตะกู่ ซึ่งได้ดำเนินการมากกว่า 20 ปี อีกทั้งยังมีกิจกรรมเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ จากชมรมผู้สูงอายุตำบลวังตะกู่ การบรรเลงอังกะลุง การออกกำลังกายฝึกสมอง การร่วมกันบำเพ็ญประโยชน์ จิตอาสา บำรุงศาสนสถานต่าง ๆ ภายในวัด และการสร้างความรู้ความเข้าใจถึงบทบาทของทหารกับความปรองดองสมานฉันท์ โดยตัวแทนจากกรมการสัตว์ทหารบก และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติภายในชุมชน ตัวอย่างเช่น การเพาะเห็ด การเลี้ยงปลาของนักเรียนโรงเรียนวัดวังตะกู่ การจักสานหมวกก๊วยโล้ย ของกลุ่มอาชีพตำบลวังตะกู่ และการสาธิตทำขนมเป็ญญวนทรงเครื่อง จากกลุ่มวิสาหกิจสตรีอาสาพัฒนาชุมชน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นการสร้างสังคมให้เกิดความรัก ความสามัคคีปรองดอง เอื้ออาทรต่อกันและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

กิจกรรมของหมู่บ้านรักษาศีล 5 ตำบลวังตะกั่ว มีเป้าหมายเพื่อมุ่งเน้นดำเนินงานตามแนวทางของโครงการสร้างความปลอดภัยของสมานฉันท์โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล 5” ซึ่งมีกิจกรรมหลักใน 3 ด้าน ดังนี้

1. กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาชีวิตตามหลักศีล 5 ได้แก่ การให้ทานชีวิตโดยการปล่อยปลาเป็นประจำทุกเดือน การส่งเสริมสัมมาชีพในชุมชนโดยการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และจัดตลาดนัดคุณธรรม การส่งเสริมการปฏิบัติธรรมโดยกิจกรรมปฏิบัติธรรมและสวดมนต์ข้ามราตรีทุกวันเสาร์ต้นเดือน และการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด โดยการปฏิบัติธรรม การเดินรณรงค์ และการตรวจสารเสพติดของชุมชน เป็นต้น

2. กิจกรรมตามวิถีชีวิตชาวพุทธ ได้แก่ การให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนา ทั้งในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและวันอัมมัสสวนะ ซึ่งมีกิจกรรมสำคัญประกอบด้วย การทำบุญตักบาตร การรักษาศีล การปฏิบัติธรรม การสวดมนต์ และการฟังธรรม เป็นต้น

3. กิจกรรมส่งเสริมงานของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หรือ อ.ป.ต. ซึ่งมีกรอบการดำเนินงาน 8 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 : ด้านศีลธรรมและวัฒนธรรม

ด้านที่ 2: ด้านสุขภาพอนามัย

ด้านที่ 3 : ด้านสัมมาชีพ

ด้านที่ 4: ด้านความสันติสุข

ด้านที่ 5: ด้านศึกษาสงเคราะห์

ด้านที่ 6: ด้านสาธารณสุขสงเคราะห์

ด้านที่ 7: ด้านกตัญญูกตเวทีตาธรรม

ด้านที่ 8: ด้านสามัคคีธรรม

จะเห็นได้ว่า การดำเนินงานกิจกรรมของหมู่บ้านรักษาศีล 5 ตำบลวังตะกั่ว ส่งผลให้เกิดศูนย์การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านรักษาศีล 5 ตำบลวังตะกั่ว อีกหลายแหล่ง อาทิ ศูนย์การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านรักษาศีล 5 ตำบลวังตะกั่ว

1. หมู่ที่ 1 : การปลูกพืชสวนผสมโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์

2. หมู่ที่ 7: การทำสวนขะอมพืชเศรษฐกิจของชุมชน

3. หมู่ที่ 4: การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา

4. หมู่ที่ 8 : การปลูกผักปลอดสารพิษไฮโดรโปนิก

นอกจากนั้น วัดวังตะกั่ว ยังได้จัดกิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการจิตอาสาการเป็นเจ้าบ้านที่ดีตามวิถีชุมชน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนคุณธรรม ภายใต้โครงการจิตอาสาทำความดีด้วยหัวใจ ถวายเป็นพระราชกุศลฯ ด้วย โดยวันที่ 10-11 เมษายน พ.ศ.2561 ชุมชนคุณธรรมฯ วัดวังตะกั่ว อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จัดกิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการจิตอาสาการเป็นเจ้าบ้านที่ดีตามวิถีชุมชนคุณธรรมฯ วัดวังตะกั่ว และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนคุณธรรม ภายใต้โครงการจิตอาสาทำความดีด้วยหัวใจ ถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 66 พรรษา 28 กรกฎาคม 2561 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเฉลิมพระเกียรติและถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 66 พรรษา 28 กรกฎาคม 2561 และพัฒนาศักยภาพชุมชนคุณธรรมให้เป็นแหล่งเรียนรู้การดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กิจกรรมประกอบด้วย การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการจิตอาสาการเป็นเจ้าบ้านที่ดีตามวิถีชุมชนคุณธรรม และการศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนคุณธรรมเทศบาลเมืองไร่ขิง (เกาะลัดอีแต่น) อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมประกอบด้วยเครือข่ายพลัง "บวร" ประกอบด้วย พระสงฆ์ ผู้นำชุมชน และประชาชนในชุมชนคุณธรรมเข้าร่วมกิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการดังกล่าว และ

นำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนคุณธรรมนำไปขยายผล ปรับใช้ในการพัฒนา ศักยภาพของชุมชนต่อไป

ตลอดระยะเวลา 4 ปีของการดำเนินโครงการที่ผ่านมา ได้สร้างคุณค่าและความสุข ผลอันเกิดจากความตระหนักใน การดำเนินชีวิตตามหลักศีลธรรม ได้แผ่กระจายไปทั่วพื้นที่ตำบลวังตะกุก กลายเป็นกระแสค่านิยมที่ดั่งใจของชุมชน ก่อให้เกิด พฤติกรรมที่สร้างสรรค์ในการอยู่ร่วมกัน บนพื้นฐานของความรู้รักสามัคคี และการดำเนินชีวิตตามวิถีหลักธรรมทาง พระพุทธศาสนาและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” จนชุมชนวังตะกุก เป็นที่ยอมรับของสังคม และได้รับการยกย่องให้เป็น ชุมชนคุณธรรมต้นแบบ รวมทั้งผู้นำชุมชน และประชาชน ได้รับรางวัลเกียรติคุณที่ดั่งใจมากมาย

การยกย่องต่าง ๆ จากทุกภาคส่วนนั้น นำมาซึ่งความภาคภูมิใจให้กับชุมชนวังตะกุก การเป็นแบบอย่างที่ดี และแรง บันดาลใจในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมเพื่อสร้างสรรค์ประเทศชาติสืบต่อไป ด้วยปณิธานของพลังชุมชน และความมุ่งมั่น ปฏิบัติตามพระพุทธพจน์ที่ว่า “สุขุ ยาว ชรา สีล คีล นำมาซึ่งความสุขตราบเท่าชรา” และ “ธมฺมจารี สุขิ เสติ ผู้ประพฤติธรรม ย่อมอยู่เป็นสุข”

5. ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์

1. ควรสนับสนุนงบประมาณและความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชนวังตะกุกในการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 จังหวัดนครปฐมให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป
2. ควรเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของวัดวังตะกุก จังหวัดนครปฐม เพื่อเป็นชุมชนต้นแบบในการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ต่อไป
3. ควรส่งเสริมการประชาสัมพันธ์โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนวังตะกุกและวัดวังตะกุก จังหวัดนครปฐม ผ่าน สื่อต่าง ๆ และเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์โครงการให้เพิ่มมากขึ้น เช่น เว็บไซต์ หนังสือนิตยสาร เป็นต้น

6. เอกสารอ้างอิง

- คณะสงฆ์จังหวัดนครปฐม. (2557). เอกสารประกอบการประชุมชี้แจงโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์โดยใช้ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล 5” ถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, จังหวัดนครปฐม: (เอกสารอัดสำเนา).
- ญาณภัทร ยอดแก้ว. (2558). การพัฒนาการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของจังหวัดนครปฐม. โครงการประชุม วิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ภายใต้ชื่อ “สหวิทยาการ งานวิจัย และนวัตกรรมของ อุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นไทย ก้าวไกลสู่อาเซียน” ระหว่างวันที่ 20 - 22 พฤษภาคม 2558. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ทีมข่าวสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดนครปฐม . (2557). รายงานพิเศษ ชุมชนวังตะกุก อำเภอเมืองนครปฐม ดำเนินวิถี ชีวิตตามโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5. ค้นเมื่อ กันยายน 2557, 61, จาก <http://www.prdnakhonpathom.com/news/2900>
- พระมหากษัตริย์ กิตติโสภโณ (แช่หลี่) ดร. (2558). การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ ด้วยการขับเคลื่อน โครงการ หมู่บ้านรักษาศีล ๕ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- แพรวภัทร ยอดแก้ว. (2558). การถอดบทเรียนการดำเนินงานหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของจังหวัดนครปฐม. ในการประชุม วิชาการระดับชาติ หัวข้อ “สังคมความรู้และดิจิทัล” ครั้งที่ 1 วันที่ 25 ธันวาคม 2558. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

แพรรักษ์ทร ยอดแก้ว. (2559). การประเมินผลกิจกรรมในโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของจังหวัดนครปฐม. ในการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ครั้งที่ 8 วันที่ 31 มีนาคม - 1 เมษายน 2559. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

แพรรักษ์ทร ยอดแก้ว. (2560). การจัดการความรู้โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 จังหวัดนครปฐม โดยใช้ SECI Model. ในการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ครั้งที่ 9 วันที่ 28-29 กันยายน 2560. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

วัดวังตะกู. (2561). รายงานการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของจังหวัดนครปฐม. นครปฐม: วัดวังตะกู.

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครปฐม. (2557). รายงานการประชุมพัฒนาการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของจังหวัดนครปฐม. นครปฐม: สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครปฐม.